1841. No. 16

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 23 FEBRUARIJ.

NOTIFICATIE.

Gedeputeerde Staten van Vriesland, brengen, bij deze, ter kennis van diegenen, die daarbij belang kunnen hebben, dat de Droogmaking en Slatting der Vaart, strekkende van de Brug in den Trekweg bij *Ritzumazijl* langs *Menaldum* tot in het Kruiswater bij *Berlikum*, in dezen jare 1841 zal worden tot stand gebragt.

Leeuwarden, den 18 Februarij 1841. *Gedeputeerde Staten voornoemd*, VAN SIJTZAMA. *Ter ordonnantie van dezelven*, J. SCHIK.

PROVINCIE VRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 12 Maart 1841, des voormiddags ten 10 ure, zal, aan het Gouvernementshuis te Leeuwarden, worden aanbesteed:

Het dagelijks voorkomend Onderhoud enz. over 1841, van het Mobilair in het provisioneel Locaal voor het Geregtshof en Regtbank te Leeuwarden.

Het Bestek daartoe zal tien dagen te voren, ter lezing liggen aan opgemeld Gouvernementshuis en op de gewone Leesplaatsen binnen Leeuwarden, terwijl verder, vier dagen vóór de besteding, de noodige aanwijzing zal geschieden en inmiddels de nader verlangde inlichtingen zijn te bekomen bij de Heeren Hoofd-Ingenieur en Rijks-Ingenieur van den Waterstaat te Leeuwarden.

Leeuwarden, den 22 Februarij 1841. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland*, VAN SIJTZAMA.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den 17 Februarij*. De *Ober-Deutsche Zeitung* van den 12 Februarij bevat het volgende: — Volgens brieven uit Weenen, waarover men zich sedert eenige dagen zeer druk onderhoudt, zouden de kabinetten van de groote Duitsche Mogendheden de zekerheid hebben erlangd, dat de tegenwoordige toestand van Frankrijk niet lang meer kan aanhouden, en men binnen kort zal weten, of men oorlog of vrede zal hebben. Wij weten niet, in hoeverre de briefschrijver ingelicht is nopens de gevoelens van de Duitsche kabinetten, doch wij weten, dat bij ons de algemeene opinie zich sterker ter gunste van eenen oorlog uitlaat, die de hoop doet ontstaan op eenen duurzamen vrede, dan ter gunste van eenen vrede, die de volken verteert. Het is eene onverdragelijke gedachte, genoodzaakt te worden steeds op zijne hoede te zijn, tegen een' rusteloos oproerigen nabuur, en de schoonste krachten te moeten verspillen zonder eenig voordeel. Wij zijn overtuigd, dat, als ware het geheel de Duitsche bevolking zich gaarne alle opofferingen zou getroosten en de lasten des oorlogs torschen, indien zij een einde aan den gewapenden vrede zouden maken. Wij Duitschers zijn langen tijd genoeg dweepende wereldburgers geweest. Laat ons met kracht aan de nationaliteit aansluiten, en wij zullen het buitenland noodzaken ons te eerbiedigen, te gelijker tijd dat wij in onze eigene achting zullen rijzen.

De *Augsburger Allgemeine Zeitung* bevat, onder anderen, het volgende uit Rome, dd. 5 Februarij: — Zeer gewigtig zijn de betrekkingen, in welke Z. M. de Koning der Nederlanden thans tot het Pauselijke hof is getreden. Zoo als bekend is, werden in het jaar 1822 door den Nederlandschen gezant alhier, graaf *Reinhold*, en vervolgens door den Pauselijke Nuntius *Nasalli*, aartsbisschop van Tyrus, in 's Gravenhage onderhandelingen wegens het sluiten van een concordaat aangeknoopt, zonder dat dezelve tot een uitslag leidden. In den jare 1826 werden dezelve hervat door den Nederlandschen gezant graaf *de Celles*. Ten gevolge van deze onderhandelingen waartoe van de zijde van het Roomsche hof de kardinaal *Mauro Capellari* de thans regerende Paus, werd gedelegeerd, kwam eene conventie (18 Junij 1827) tot stand, welke door den Koning der Nederlanden (den 25 Julij) werd geratificeerd. *Leo* XII bekrachtigde dezelve door de bulle: *Quod iam di maximis erat in votis* (16 September), die door Z. M. den Koning (2 October 1827) werd goedgekeurd. Desniettemin werd het concordaat niet ten uitvoer gelegd, en vermoedelijk schijnt de hevige partijstrijd tusschen de katholijken en liberalen, en later de revolutie het te hebben verhinderd. Nadat nu 13 jaren zijn verstreken, heeft de tegenwoordige Koning der Nederlanden de onderhandelingen wederom opgevat, en schijnt voornemens te zijn het concordaat van den jare 1827 in zijn' oorspronkelijken vorm, slechts met die wijzigingen, welke de sedert ingetreden scheiding van Belgie noodzakelijk ten gevolge moet hebben, ten uitvoer te brengen.

ENGELAND.

LONDEN, *den 16 Februarij*. Uit Nieuw-York zijn hier berigten ontvangen van 30 Januarij. Uit dezelve blijkt, dat de zaak van den heer *M'Leod* in verschillende streken van de Vereenigde Staten de gemoederen vrij wat in beweging heeft gebragt en hier en daar de vijandige gezindheid tegen Engeland in hooge mate heeft opgewekt. Op sommige plaatsen, vooral aan de grenzen van Canada, zijn volksvergaderingen, ter zake van die aangelegenheid en van het vernielen der *Carolina*, gehouden, waarin eene hevige taal is gevoerd, die de bezorgdheid over den afloop van dit geschil allezins vermeerdert. In eene zoodanige, te Buffalo gehoudene volksvergadering is een besluit opgemaakt, onder anderen inhoudende „ dat het nu tijd is voor de Vereenigde Staten, om een einde te maken aan den oorlog met woorden, — om de snoevende verwaandheid en den belagchelijken overmoed der Britten te doen ophouden, — om nu voor altijd de kwestie te beslissen, dat Groot-Brittannie moet boeten voor de vernieling der *Carolina* en den moord der Amerikaansche burgers, en eens voor altijd deszelfs aanmatigingen ten aanzien van de Amerikaansche regten moet opgeven, of de wraak van een beleedigd, vrij en oppermagtig volk behoort te ondergaan." — In het Congres is de zaak mede met veel levendigheid behandeld, en men heeft bij die gelegenheid ook het geschil wegens de grensscheiding niet onaangeroerd gelaten.

Intusschen heeft men met deze berigten ook vernomen, dat het regtsgeding van den heer *M'Leod* hoogstwaarschijnlijk eerst in het laatst van Maart voortgang zal kunnen hebben; weshalve men zich vleit, dat, door middel van onderhandelingen, de teregtstelling, althans de uitvoering van het te verwachten vonnis, welligt nog verhinderd zal kunnen worden. — Het geding van den heer *M'Leod* zal gevoerd worden voor het geregtshof van Nieuw-York. Men heeft getracht, zijne in vrijheid stelling, onder borgtogt, te bewerken; maar deze poging was, volgens de laatste berigten, niet gelukt.

Heden is het regtsgeding tegen lord *Cardigan*, ter zake van een tweegevecht, waarbij dezelve zijne tegenpartij, kapitein *Tuckett*, gewond heeft, voor het Huis der lords geopend, met inachtneming van de voor dergelijke zaken bepaalde oude vormen. Sedert 64 jaren had zoodanig geding voor het Huis niet plaats gehad. — Bij deze teregtstelling valt op te merken, dat het tweegevecht hier te lande volgens de wet als een gewoon misdrijf beschouwd wordt, en dat op het zelve de doodstraf, of verbanning of gevangenis, gesteld is, naar mate hetzelve den dood of de verwonding van eene der partijen ten gevolge heeft gehad. Het onderhavige geding wordt voor het Hoogerhuis gevoerd, omdat lord *Cardigan*, mede in overeenkomst met de bestaande verorderingen, verlangd heeft, voor zijne „ pairs" teregt te staan. — In de teregtzitting van heden is, na het voorlezen der acte van beschuldiging, een aanvang gemaakt met het hooren der getuigen. De eerste getuige was een molenaar, bij wiens woning het tweegevecht heeft plaats gehad, en welke, na deszelfs afloop, lord *Cardigan* heeft aangehouden.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 18 Februarij*. Het gecostumeerde bal, hetwelk gisteren avond door Z. K. H. den Prins *van Oranje* is gegeven, heeft niet alleen aan de verwachting voldaan, maar dezelve overtroffen. Hetzelve was zeer prachtig en belangwekkende, zoo door den rijkdom als door de bevalligheid en verscheidenheid der costumen. Men zag er de kleederdragten van verschillende eeuwen, personen en standen. Sommige costumen waren ontleend uit de vaderlandsche geschiedenis, andere uit de geschiedenis van vreemde volken, weder andere uit bekende opera's. — Deze prachtige partij, de eerste van die soort, welke in dit jaargetijde in de residentie gegeven werd, is bijgewoond door HH. MM. den Koning en de Koningin, de Prinsen en Prinsessen van het Koninklijke Huis, terwijl daarbij ook tegenwoordig waren Zr. Ms. ministers, het corps diplomatique, de staatsraden, generaals, en eene menigte aanzienlijke personen. — H. K. H. de Prinses *van Oranje* droeg bij deze gelegenheid eene uitstekend fraaije en kostbare kleeding van gravin van Holland, naar de dragt der 15de eeuw; Z. K. H. de Prins *van Oranje* het costuum van een voornaam persoon uit den tijd van *Lodewijk XIII*.

DORDRECHT, *den 19 Februarij*. Woensdag avond is het ijs voor Rotterdam geheel opgebroken en doorgedreven. Dienzelfden dag is het op de Lek achtervolgelijk op de verschillende punten, waar het nog was blijven vastzitten, in beweging geraakt, en met zeer veel geweld losgebroken en doorgedreven, waarbij hier en daar eenige ijsschollen over den dijk zijn gegaan, die de passage, voornamelijk onder Streelkerk, gestremd hebben, zonder echter verder nadeel te doen. Het ijs van de Lek zich Woensdag avond grootendeels naar de Noord ontlastende, heeft eerst daar het ijs doen opbreken, en zich vervolgens met drift op het voor deze stad toen nog vastzittende ijs geworpen, en daarin voor het Groothoofd eene hevige beweging en verzetting naar beneden gebragt; maar eerst gisteren morgen had dit een geheel losgaan en doordrijven van het hoog opeengeschoven ijs naar beneden, meest door het Mallegat en de Kil, ten gevolge. Van het Melkpoortje naar boven bleef het ijs toen nog zitten, maar daarvan braken gisteren, en in den afgeloopen nacht, achtervolgelijk geheele velden los, waarvan er een voor den ingang van het Mallegat is beklemd geraakt, en, voor het oogenblik, daar nog eene opstopping geeft, welke wel, daar het ijs dik en hoog in elkander zit, een ernstig aanzien heeft, maar geene de minste zorg behoeft te geven, en zich spoedig opruimen moet, daar het water er ruim en met drift onder doorwerkt. Intusschen blijft, door deze omstandigheid, de passage van schepen aldaar nog belet. Overigens zijn van hier reeds schepen de Noord in en ook naar beneden gezeild.

Van Papendrecht naar boven zit het ijs nog, en er bestaan zelfs nog onder Sliedrecht en Hardinxveld ijsdammen, die min of meer bekommering geven.

ARNHEM, *den 19 Februarij*. De ongerustheid waarin men in de laatste dagen, over den toestand der rivieren verkeerde, is thans geheel geweken; de Rijn is op sommige plaatsen weder geheel in zijne natuurlijke oevers getreden; te Elst bij Amerongen zoo min als te Renkum ziet men thans het water meer op den weg.

De IJssel is heden in beweging geraakt, zoodat de overtogt op vele plaatsen zeer moeijelijk was.

Het water in den Rijn was heden morgen, sedert gisteren weder 85 Ned. duimen gevallen.

Thans kunnen wij ons met eene spoedige opening der scheepvaart vleijen, zijnde er heden en gisteren reeds eenige schepen uitgezeild en voorbijgevaren.

Uit Kuilenburg verneemt men dat men daar ook niet zonder vrees geweest is, voornamelijk door den toestand van den dijk te Heteren, thans is alle gevaar daar evenwel geweken.

TIEL, *den 19 Februarij*. Het gevaar van het water is gelukkig afgewend en de dijken zijn behouden gebleven, doch als men de verwoesting ziet, die de dijk heeft ondergaan, verwondert men zich dat het mogelijk is geweest dezelve te kunnen behouden. Te Zennewijnen, ¼ uur beneden de stad, bij het gevaarlijkste punt van den ijsdam, is op een afstand van ruim ¼ uur, de dijk door de overstrooming van het water grootendeels verwoest, en op sommige plaatsen niets meer dan de kruin overgebleven, het water stroomde ter hoogte van 2 voet en met zoo veel geweld daarover heen, dat het alle aangebragte noodkeeringen in zijn stroom dikwijls medesleepte, doch door den onvermoeiden ijver der werkzaamheden mogelijk gemaakt door de helderheid des dags en de gunstige weersgesteldheid, bleef men het water meester en steeds de hoop voeden het zoolang te zullen kunnen ontbouden, tot dat de waterhoogte mogt verminderen; deze vermindering had gelukkig gisteren namiddag tegen een uur plaats, toen de ijsdam het water begon door te laten en een langzame doch geregelde val van 4 Ned. duimen in het half uur volgde. Deze val bleef voortduren en gaf de zoo zeer gewenschte verligting. Ook de verzinking te Drumpt ¼ uur van hier was men door onvermoeide werkzaamheid meester geworden. Gisteren avond ten 10 ure was het water sedert den hoogsten waterstand alhier 67 duimen gevallen en teekende 7 el, dezen morgen ten 9 uur 6 el, en ten 12 ure 5 el 74 duim. De vrees voor eene overstrooming was reeds zoo groot en zeker verondersteld, dat men buiten overal bezig was met alles te bergen en menigeen reeds met have en vee eene schuilplaats in onze stad zocht.

De rivier is thans geheel open en reeds zijn heden alhier eenige schepen en eene stoomboot voorbijgekomen, die van boven kwamen.

De hoogste alhier bekende vroegere waterstand is die van 1809, doch deze bleef beneden de 24 voet en is dus door de tegenwoordige nog met één voet overtroffen geworden.

ASSEN, *den 18 Februarij*. In de Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid zijn in de maand December ll. opgenomen 103 personen (waarvan 94 in het bedelaarsgesticht te Ommerschans), geboren 17, van desertie teruggekeerd 5, ontslagen 44, weggeloopen 13, gestorven 34, (waarvan 20 onder de bedelaarskolonisten in het 2de gesticht); ten gevolge waarvan de bevolking, die met inbegrip der ambtenaren den 1 December 9415 bedroeg, den 1 Januarij 9449 was.

In het afgeloopen jaar zijn er gestorven 367 personen op eene bevolking van gemiddeld 9158 dat is 4,01 van het 100tal, iets meer dan in 1839, toen van het 100tal 3,64 gestorven zijn. De sterfte onder de weezen en onder de huisgezinnen was in 1840 minder nog dan in vorige jaren, en geringer dan de gewone sterfte in de burgermaatschappij; alleen onder de bedelaars-kolonisten was in 1840 de sterfte grooter dan in vorige jaren en vrij aanmerkelijk; de oorzaak is dat er allengs meer oude, zwakke en sukkelende personen naar de kolonien worden opgezonden, zoodat het 2de gesticht weldra eer een *gasthuis* dan eene *kolonie* zal schijnen. De bevolking is in 1840 vermeerderd met 492 personen, waarvan 411 tot de bedelaars-kolonisten, 16 tot de weezen en 65 tot de overige huisgezinnen behooren. Het is in dezen barren wintertijd een genoegelijk denkbeeld, zoo vele behoeftigen en verlatenen, van al het noodige voorzien, aan armoede, ledigang en een zwervend leven onttrokken, in de kolonien verzameld te zien onder het bereik van velerlei middelen ter hunner ligchamelijke en zedelijke verbetering. —

Daar is thans eene schoone koppel van een 20tal *gecroiseerde schapen*, zijnde het tweede geslacht van *Drentsche ooijen* met een *zuiderduin-ram*; derzelver wol is zigtbaar fijner, en het geschoren vloeswol was niet veel ligter dan van Drentsche, en het schaap zelf is zoo nabij het Drentsche ras gebleven, dat het niet minder groot van stuk is en zich met het gewone voeder vergenoegt. De fabrijkwerkzaamheden zijn thans zoo uitgebreid en menigvuldig als de omstandigheden eenigzins toelaten, ten einde tegen het voorjaar, als de landbouw vele handen vordert, eenigen voorraad fabrikaten te bekomen, waardoor er meer fabrijkarbeiders dan gewoonlijk zullen kunnen worden gemist. In 1840 zijn gewevan van pijlaken, voerlaken, grijslinnen, noppendoek, en verschillende soorten van katoenen en bont te zamen 66588 el; verder 10056 stuks halsdoeken, 370502 koffijzakken, en 44837 stukken katoen van ongeveer 20 el. Alle deze goederen zijn, met uitzondering der koffijzakken en het grootste gedeelte katoenen, in de kolonien zelve gebruikt.

Het pij- en voerlaken wordt tegenwoordig geweven op aangekocht katoenen kettinggaren met zelfgesponnen inslag van afval van *pincops* der groote katoenweverij in de gewone kolonien; het grijs linnen meerendeels op aangekocht katoenen kettinggaren met zelfgesponnen garen van afval van de koffijzakken. Dit voldoet zeer goed en levert het groot voordeel op, dat er weinig of geen vlas en wol behoeft aangekocht te worden. Ook de borstrokken worden van katoenen afval gebreid.

LEMMER, *den 17 Februarij*. Heden liep alhier met goed gevolg van stapel het kofschip genaamd *Minister Verstolk*, gebouwd op de werf van den Scheepsbouwmeester *Cornelis Poppes Bakker*, voor rekening der *Vriesche Kofscheeps Reederij*, en zullende gevoerd worden door kapitein *Dirk Roelofs Nolles*.

LEEUWARDEN, *den 22 Februarij*. Ter vervulling der vacaturen welke met 1 Januarij ll. zijn ontstaan in het prov. collegie van toezigt op de kerkelijke administratie der hervormden in Vriesland, zijn door Z. M. benoemd: De HH. Mr. *B. Dorhout*, lid van de Gedeputeerde Staten en Mr. *T. S. Tromp*, vice-president van het Provinciaal Geregtshof te Leeuwarden.

Naar men verzekert zullen er, bij de hervatting der werkzaamheden van de kamers (zijnde de Tweede Kamer thans bepaaldelijk bijeengeroepen tegen Dingsdag 9 Maart, des namiddags ten 2 ure), drie belangrijke ontwerpen aan derzelver overwegingen worden onderworpen, als: 1°. nopens de Conflicten; 2°. betrekkelijk de Dijk- en Polderbesturen; en 3°. ten aanzien der onteigeningen ten algemeenen nutte: drie onderwerpen, waarvan de wettelijke regeling sedert lang wordt te gemoet gezien.

De Hooge Raad heeft den 16 dezer uitspraak gedaan in de zaak van den *Tolk der Vrijheid*. De Raad heeft alle de middelen tot cassatie, zoo wel door den Prokureur-Generaal bij het Hof van Groningen, als die, welke door de beide veroordeelden, *E. Meeter* en *J. H. Bolt*, tegen het arrest van het Provinciaal Hof van Groningen zijn aangevoerd, *verworpen*, en alzoo *bevestigd* het arrest van dat Hof, houdende veroordeeling van *Eijlert Meeter* tot gevangenzetting voor den tijd van *vier* jaren en tot eene geldboete van honderd guldens, en van *Jan Hendrik Bolt* tot gevangenzetting voor den tijd van *twee* jaren.

De Hooge Raad heeft bij dit arrest, onder anderen, uitgemaakt, dat de drukker nooit verantwoordelijk is, wanneer de schrijver van eenig vervolgd artikel bekend en aanwezig is, en heeft zich, bij die uitspraak, beroepen op de wet van den 28 September 1816, nopens het vaststellen van straffen voor hen, die vreemde Mogendheden beleedigen, welke de beste uitlegging is der grondwettelijke bepaling nopens de drukpers. Ook heeft de Raad bij dit arrest uitgemaakt, dat het Provinciaal Hof van Groningen te regt de wet van den 1 Junij 1830 op de artikelen in het dagblad de *Tolk der Vrijheid*, betrekkelijk de Koninklijke boodschap, waarbij de vijf eerste ontwerpen tot herziening der grondwet aan de kamer werden aangeboden, heeft toegepast, daar wel is waar in die art. van de *Hooge Regering* gesproken wordt, maar het de Koning is, aan wien de Hooge Regering des lands bij de grondwet is opgedragen, en het honend en beleedigend voor den persoon des Konings is, wanneer men Hoogstdeszelfs boodschappen met den naam van logentaal bestempelt en de Hooge Regering van dagelijksche verkrachting der grondwet beschuldigt.

Nog heeft de Raad bij dat arrest beslist, dat wel is waar art. 4 der wet van den 16 Mei 1829 vrij laat de beoordeeling van de daden en handelingen der openbare gestelde magten, maar dat die bepaling ondergeschikt blijft aan het grondwettelijk voorschrift, nopens de verantwoordelijkheid des schrijvers voor hetgeen hij schrijft enz., en die beoordeeling ongeoorloofd en strafbaar blijft, wanneer dezelve, naar andere art., in de termen der strafwet valt.

Uit officiële staten betrekkelijk de bevolking enz. der onderscheiden provincien van het Koningrijk der Nederlanden, op 1 Januarij 1840, blijkt dat de gezamenlijke bevolking als toen bestond uit 2,663,731 zielen, als: Noord-Braband 378,437, Gelderland 345,762, Zuid-Holland 526,020, Noord-Holland 443,334, Zeeland 151,358, Utrecht 145,132, Vriesland 227,859, Overijssel 197,694, Groningen 175,651 en Drenthe 72,484. Rekent men bij het gezamenlijk bedrag de bevolking van het hertogdom Limburg (196,719), dan verkrijgt men een totaal van 2,860,450, behalve nog een aatal van 5299 Nederlandsche zeelieden, geëmbarqueerd op Zr. Ms. schepen en vaartuigen van oorlog. Men telde (met Limburg) op 1 Januarij 1840, van het mannelijk geslacht 1,400,942 zielen, als: 903,165 ongehuwden, 445,072 gehuwden en 52,705 weduwenaars; van het vrouwelijk geslacht 1,459,508 zielen, als: 893,723 ongehuwden, 444 896 gehuwden en 120,889 weduwen. Deze bevolking was verdeeld in 575,542 huisgezinnen. Het getal huizen beliep 444,778.

Naar de kerkgenootschappen had men 1,704,275 Protestanten, 1,100,616 Roomsch Katholijken, 52,245 Israëlieten en 3314 personen van niet genoemde gezindheden.

Volgens de laatst bekende uitkomsten van het kadaster was (behalve Limburg) de uitgestrektheid des Rijks 3,038,690 Ned. bunders, of 553,801 vierkante geographische mijlen, of 984,535 vierkante uren gaans of Hollandsche mijlen.

Het aantal zielen bedroeg gemiddeld 87,6 per 100 Ned. bunders, 4808,9 per vierkante geographische mijlen, 2704,9 per vierkante Hollandsche mijlen.

Noord-Holland is het digst bevolkt, als 179 zielen per 100 Ned. bunders; daarna Zuid-Holland 173,4; vervolgens Utrecht 104,7, het minst Drenthe, te weten 27,2.

Uit eenen vergelijkenden staat, met betrekking tot de volkstelling van 1830, telde men op 1 Januarij 1840 meerder dan eerstgenoemd jaar 25,796 huizen, 35,694 huisgezinnen, 80,891 ongehuwde mannen, 34,441 gehuwde mannen, 573 weduwenaars, 115,905 inwoners van het mannelijk geslacht; 82,410 ongehuwde vrouwen, 33,699 gehuwde vrouwen, 4511 weduwen, 120 620 inwoners van het vrouwelijk geslacht; 236,525 inwoners in het algemeen; 157,119 Protestanten, 73,579 Katholijken, 5656 Israëliten, personen van ongenoemde gezindheden 171.

De vermeerdering, welke de bevolking alzoo in het jongste tienjarig tijdvak heeft ondergaan, bedraagt een aantal van 97 op de 1000 inwoners.

Naar bovengemelde getallen rekende men op 1 Januarij 1840 in dit Rijk voor elk huisgezin gemiddeld 5 zielen en voor elk bewoond huis ruim 6 zielen.

Het aantal ingezetenen van het vrouwelijk geslacht overtreft dat van het mannelijk geslacht in rede van 100 tot 104. Deze overmaat van vrouwelijke bevolking, welke insgelijks in andere Staten van Europa waargenomen wordt, is hoofdzakelijk het gevolg der mindere sterfte, waaraan het vrouwelijk geslacht onderhevig is, waarbij tevens in rekening komt het meerder aantal verhuizingen van mannen dan van vrouwen naar buitenslands.

Op 1000 inwoners van het mannelijk geslacht zijn aanwezig 645 ongehuwden, 318 gehuwden en 37 weduwenaars; op 1000 inwoners van het vrouwelijk geslacht 612 ongehuwden, 305 gehuwden en 83 weduwen.

Het aantal mannelijke ongehuwden staat tot dat der vrouwelijke in rede van 100 tot 99.

Het aantal weduwen overtreft daarentegen het aantal weduwenaars in rede van 10 tot 23.

De bevolking staat tot het aantal gehuwde paren als 1000 zielen tot 156 paren.

Op 1000 inwoners telt men 597 Protestanten, 385 Roomsch Katholijken en 18 Israëliten.

Naar den ouderdom telde men op 1 Januarij 1840 in ons Land: onder de 10 jaren 348,150 jongens en 341,817 meisjens; tusschen de 10 en 20, 293,427 jongens en 289,848 meisjens tusschen 20 en 30, 229,328 mannen en 241,072 vrouwen; tusschen 30 en 40, 183,876 mannen en 192 972 vrouwen; tusschen 40 en 50, 144,585 mannen en 157,157 vrouwen; derhalve een aantal van 557,789 mannen tusschen de 20 en 50 jaren oud, welk gedeelte als de kracht der mannelijke bevolking kan worden beschouwd.

In 1839 heeft het geheel getal geboorten over het Rijk (zonder Limburg) beloopen 98,830, als 50,939 van het mannelijk en 47,891 van het vrouwelijk geslacht.

Dat der sterfgevallen is geweest 66,954, waaronder 34,553 van het mannelijk en 32,402 van het vrouwelijk geslacht.

De onechte geboorten hebben bedragen 5051, of 0,51 van het aantal geboorten in het algemeen.

Het aantal doodgeborenen of levenloos aangegeven kinderen beliep 4669, zijnde 0,047 van het algemeen bedrag der geboorten.

Het aantal huwelijken heeft bedragen 20,860, zijnde het 1/125 der bevolking.

Bij de sterfgevallen was de verhouding van het mannelijk tot het vrouwelijk geslacht als 1000 tot 938.

Ten aanzien der geboorten vertoonen weder de provincien Zeeland, Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht de gunstigste verhoudingen, waarvan de drie eerste tevens de ongunstigste ten aanzien der sterfte opgeleverd hebben.

De ongunstigste verhouding voor de geboorte heeft in de provincie Drenthe, en de gunstigste voor de sterfte in de provincie Groningen plaats gehad.

De provincie Zeeland vertoont steeds het *maximum* van het aantal onechte geboorten in verhouding tot de geboorten in het algemeen.

In 1839 is het *maximum* dezer verhouding echter in Vriesland voorgevallen.

Van 1830 tot 1839 zijn hier te lande gemiddeld geboren 89,914 kinderen, als: 46,165 jongens en 43,749 meisjens. De geboorten hebben in dat tienjarig tijdvak het minst in 1832, het meest in 1838 bedragen. De sterfgevallen hebben gemiddeld beloopen 68,437, als: 35,365 van het mannelijk en 33,072 van het vrouwelijk geslacht. Het jaar 1831 vertoont zich hierbij het ongunstigste. De verhouding der sterfte over die tien jaren is geweest 27 op de 1000 zielen.

De geborenen staan tot de overledenen als 1000 tot 736.

De aanwas der bevolking, ontstaande uit de jaarlijksche overtreffing der geboorten boven de sterfgevallen, beloopt gemiddeld 24,569, zijnde ongeveer één ten honderd der gemiddelde bevolking.

Het aantal huwelijken van 1830—39 beliep gemiddeld 19,346, zijnde ongeveer 8 huwelijken op de 1000 zielen. De drie eerste maanden des jaars zijn die, waarin zoowel de meeste geboorten als de meeste sterfgevallen plaats vinden.

De maand Februarij vertoont het *maximum* en de maand Julij het *minimum* der geboorten, terwijl bij de sterfte in de maanden Januarij en Februarij het *maximum* en in Julij insgelijks het *minimum* wordt waargenomen.

M E N G E L W E R K.

LETTERKUNDIGE NAOOGST VAN J. H. HALBERTSMA.
Te DEVENTER bij J. DE LANGE. 1840. *f* 3.

Het is inderdaad een even belangrijk als aangenaam verschijnsel, wanneer er eene nieuwe Friesche lettervrucht in het licht verschijnt van de Heeren HALBERTSMA, aan wie wij dankbaar erkennen, dat de eer toekomt van zich eene eigene letterkunde te hebben geschapen en den lust voor derzelver beoefening in alle rangen en standen des Frieschen volks te hebben opgewekt. De bijdragen in proza en poëzij, door beide Heeren in de algemeen bekende *Lapekoer fen Gabe Scroar* en andere stukjes geleverd, heeft echter de Eerw. Heer J. H. HALBERTSMA gelijktijdig vergezeld doen gaan met geleerde taal en letterkundige nasporingen, waardoor hij de, nagenoeg geheel verwaarloosde geschiedenis der Friesche letterkunde (of wil men *bellettrie*) den haar behoorenden rang onder de wetenschappen in ons vaderland heeft aangewezen.

Wie denkt hier niet aan zijne even oorspronkelijke als belangrijke *Fragmenten omtrent de van Harens*, maar bovenal aan de meesterlijk behandelde *Hulde aan Gysbert Japiks:* een werk, welks tweede deel met zoo veel onvermoeiden ijver en kennis uit nooit geraadpleegde bronnen is zamengesteld, dat het waarlijk een meesterstuk mag genoemd worden. Het zij zonder vleijerij gezegd, wij hebben dat werk dikwijls bewonderd, maar het daarom ook evenzeer betreurd, dat die arbeid niet genoeg op prijs gesteld of erkend werd; althans, zoo wij dit mogten opmaken uit het niet verschijnen van het derde deel, dat gewis niet minder belangrijk zoude zijn.

Jammerlijke belooning, helaas, voor hen, die met onvermoeiden ijver hunne gezondheid en krachten inspannen en hunne talenten wijden aan zulke schoone onderwerpen, waarin ieder Fries, die op den naam van een beschaafd man aanspraak maakt, belang moest stellen, en welke alle vermogende en vooral aanzienlijke Friezen, inzonderheid in een tijdvak van welvaart en bloei als het tegenwoordige, met eenige geringe opofferingen moesten bevorderen! Het beschaafde publiek, dat vaak zoo veel voor weelde en vreemde voortbrengselen over heeft, bewijst daardoor geringe dankbaarheid voor het schenken van zulke even aangename als nuttige geschriften. Het verheugt ons echter, dat des Heeren HALBERTSMA's liefde en ijver voor de letteren verheven is boven- en niet afgeschrikt wordt door zoodanige onaangename en ontmoedigende bejegening van zijne landgenooten. In de *Letterkundige Naoogst*, welke wij thans aankondigen, biedt hij hun althans eene nieuwe proeve aan van zijne geleerde en smaakvolle navorschingen in de Friesche letterkunde. De hoofdinhoud van dit werkje toch bevat eene waardige voortzetting van de *Hulde aan Gysbert Japiks*, namelijk, eene beschouwing van de aesthetische schoonheden van de twee eerste verzen diens Dichters, waaronder men met genoegen de meesterlijke *Sjolle Kreamer* in *Tetke zal* aantreffen, terwijl vooraf de *Bruiloftspraat van de Friesche Tjerne* wordt behandeld. Hoe dikwijls men deze verzen ook moge gelezen hebben, zoo staat men toch bij de aanwijzingen en verklaringen van den Heer HALBERTSMA verwonderd over de juistheid en den rijkdom van denkbeelden des dichters, zoowel als over de aangename en onderhoudende wijze, waarop de Schrijver de zaken omschrijft, de moeijelijkste of belangrijkste woorden afleidt en verklaart, de veelvuldige schoonheden doet opmerken, en alles kruidt met geschied- en letterkundige aanmerkingen, anekdotes, beschrijvingen van voorwerpen, zeden, volksfeesten, gebruiken enz. enz., die niemand anders zóó kon opmerken, beschrijven en te pas brengen als hij, die meer is dan bloot taalkundige. Vandaar, dat deze geleerde proeve iets aangenaams en onderhoudends heeft voor den gewonen lezer, die veel houdt van *Gabe Scroar*, minder omdat hij Friesch spreekt als omdat hij het zoo schrander, geestig en alleraardigst kan zeggen, waartoe trouwens de schoone taal zoo veel toebrengt.

Voorzeker, het was geene gemakkelijke taak voor den uitlegger van GYSBERT, „om zoo diep te dringen in den geest van een afgezonderd en eigendommelijk volk, waarvan de dichter personen en karakter voorstelt, en wel op eenen tijd, dat republiek, vrijheid en staatkundige regten een volksleven bezielden, hetwelk nu is uitgedoofd. Het viel niet gemakkelijk, met een scherpen blik gewapend, de diepdoordachte schoonheden op te merken, welke de dichter achter de kunstigste vertooning van natuur en gemakkelijkheid zorgvuldig weet te verbergen:" en nog veel minder om de volkstaal zóó grondig te kennen, dat hij tot het hart des sprekers en al zijne gemoedsaandoeningen dóórdringt, welke de dichter met de fijnste schakeringen heeft uitgedrukt.

De Friesche lezer beoordeele hoe gelukkig de Heer HALBERTSMA te dezen aanzien is geslaagd; hoe waardig hij op nieuw den dichter heeft gehuldigd door zulk eene hoogst belangrijke verklaring en uitlegging, waardoor GYSBERT duidelijk wordt aan allen, die vroeger opzagen tegen de moeite om hem te bestuderen.

Bovendien bevat dit werkje nog twee onuitgegeven verzen van GYSBERT uit *Oxford*, benevens taalkundige aanmerkingen op den *Ferguut* van Prof. VISSCHER, en in het voorwerk eene opdragt aan den graaf CASTIGLIONI en een stuk van onzen Fr. HEMSTERHUIS.

Friezen! stellen wij den roem van onzen Hoofd-Dichter op hoogen prijs, — vereeren wij dankbaar de ijverige en geleerde pogingen van onzen landgenoot, die ons dezen Letterkundigen Oogst aanbiedt, met het inderdaad bedroevende voorzetsel van Naoogst, schoon God geve, dat de waardige man nog lang aan den opbouw onzer Letterkunde moge voortwerken! Wij hopen dat velen zich dit belangrijke geschrift zullen aanschaffen, zoowel om het nut en genoegen, hetwelk de lezing daarvan hun zal verschaffen, als omdat zij daardoor een blijk zullen geven van hunne belangstelling in de zoo behagelijke beoefening van de Friesche Letterkunde, en van hunne gezindheid om te zorgen, dat de Friezen in staat zijn, om ook het debiet van eigene Friesche voortbrengselen te kunnen goedmaken.

FF.

DE FRIESCHE VOLKS-ALMANAK.

De naam van *Vrije Fries* was van oudsher een eeretitel; daden hebben meermalen het zegel gedrukt op de woorden aan Albert van Beijeren door de Friezen toegevoegd, dat zij liever vrij wilden sterven dan een uitheemschen Heer dienen. Sedert Karel den Grooten, hoewel dikwijls door magtige vijanden aangevoerd, wisten zij zich te verweren en zich zelven te regeren; geroemd en ontzien door vele naburen en ver verwijderde volken, berustte hunne kracht en waarde in hunne standvastigheid en moed; maar eindelijk kwam er een tijdstip, het einde der vijftiende eeuw, en verloren was de vrijheid, dat kostbaarst kleinood weggeworpen, en vernietigd den adelbrief van het gansche volk. Meermalen hadden zij de geschiedenis geraadpleegd, gevolgd, en heldendaden bedreven. Zij beproefden wat een minder magtig volk tegen geweldige overheerschers kan bestaan; even als Griekenland der Persen overmagt weerstand bood en tegen tienmaal talrijker legerbenden overwinnende wapenen voerde; even als onze Voorouders den strijd tegen het alvermogend Spanje waagden, tachtig jaren lang goed en bloed offerden tot zelfbehoud, eene kracht ontwikkelden, die de wereld deed verstommen en eindelijk het zwakke Nederland aan Spanjes reuzenarm ontwrongen; — zoo ook in zeker opzigt was der Friezen wil en streven om aan het wereldgebiedend Rome zich te ontrukken. En dat zelfde Friesland, wien vreemde overheersching een afgrijzen, onderwerping aan uitheemsche magt een doodsteek was, dat nog een jaar te voren met een hem eigen fierheid des Vorsten aanvraag om hun tot Opperhoofd te zijn, had afgewezen, dat zelfde Friesland boog zich nu vrijwillig, ja bood zich zelven aan den wil en magt des Hertogen van Saksen aan. Van waar dit vreemd verschijnsel? Was dan het volkskarakter zoo in eens verbasterd, had de vrijheid geen waarde meer? Of welke zijn dan de oorzaken van dien plotselingen ommekeer?

De Heer DIEST LORGION, kundig en verdienstelijk Christenleeraar en Letterkundige, vestigde op dit onderwerp zijn aandacht, sloeg de Friesche geschiedboeken gade en vond het antwoord op de bovengestelde vragen. Werking en woeling van driften en hartstogten, haat, nijd en afgunst van den eenen landgenoot, den eenen vriend, ja den eenen broeder tot den ander, ziet daar de bron van al het verdriet en lijden, van dood en vernietiging! Burgertwist en burgeroorlog ondermijnden de grondvesten van het anders zoo sterk gebouwde Friesland en de ondergang der Friesche Vrijheid had zijn oorsprong en werd voltooid door de vernielende onlusten der Schieringers en Vetkoopers. Kort, duidelijk en der geschiedenis getrouw heeft de Schrijver zijn onderwerp behandeld en zijne Verhandeling werd vroeger met zeer veel genoegen in een publieke Winteravondvergadering alhier aangehoord.

Treurig is de Geschiedenis van dien burgertwist, die zoo vele rampen, zoo vele onheilen met zich sleepte, maar ook hier zag men weder de gelukkige gevolgen. De ondergang der aloude vrijheid (dus sluit de S. zijn verhaal) is voor Friesland heilzaam geweest, even als ook in vroegere eeuwen vreemde overheer-

... weldadig had gewerkt. Toen Romes ... deze gewesten nederzeten, ontloken onder hunne vleugelen de eerste beginselen der beschaving bij onze woeste Voorouders. Toen de Franken onzen voorvaderlijken grond aan zich onderworpen hadden, werd daarin door hunne bescherming, tegen wil en dank der hardnekkige Heidenen, de Christelijke Godsdienst geplant, die hier in later tijd de kostelijkste vruchten zou dragen. Zoo zijn ook door de Saksische heerschappij niet geringe voordeelen aangebragt. Die vrijheid van welke door haar de Friezen beroofd werden, was eene doodelijke wonde gelijk, die tot behoud van het geheele ligchaam, noodwendig moest uitgesneden worden. De vrijheid was ontaard in losbandigheid, regeringloosheid, die, als de verderfelijkste kanker, aan het ligchaam van den Staat knaagde. De Saksische heerschappij was het geneesmiddel, dat de verouderde kwaal wel niet eensklaps kon wegnemen, maar toch haren verderen voortgang stuitte. De oude vijandschap der Schieringers en Vetkoopers werd aan banden gelegd, begon te kwijnen en was eerlang uitgestorven. Er kwam weder eendragt, orde en wet. Daarenboven werd Friesland nu nauwer dan voorheen, aan de overige Gewesten van de Nederlanden verbonden, en weldra toen de heerschappij door het Huis van Saksen aan Karel V werd afgestaan, daarmede voor immer vereenigd.

Deze Verhandeling is het eerste stuk van het Mengelwerk der Friesche *Volks-Almanak* van dit jaar, daarop volgt een Fragment van een onuitgegeven Histospel, hetwelk getiteld is: De Schieringers en de Vetkoopers of de twist om Bolsward, vervaardigd door den Heer A. VAN HALMAEL Jr. Een dergelijk Fragment werd in het vorig Jaarboekje ook geplaatst en stelt ons een levendig tafereel voor oogen van dien ongelukkigen tijd.

De Heer D. H. VAN DER MEER van Drachten, geeft ons een uitvoerig welgeschreven geschiedverhaal van den inval der Munstersche troepen in Vriesland en het noodlottig jaar 1672. Toen het vloekvonnis: *Nederland moet verdelgd worden!* in de raadzalen der staatslieden was uitgesproken en die vloek weerklank vond in de gelederen der krijgsbenden; toen dus het jeugdig Gemeenebest, naauwelijks een twintigtal jaren hebbende bestaan, eerlang den jongsten levenssnik zou geven, om van de naamlijst der Volken te worden uitgewischt, stroomden talrijke legers naar de Nederlandsche Grenzen, afgezonden door den Keurvorst van Keulen en den Bisschop van Munster, handlangers van de Koningen van Frankrijk en Engeland. De overmagt deed hoop en moed verliezen, zoodat vele provincien gedwee onder het juk van den overwinnenden vijand bukten. Gelderland, Utrecht, Overijssel en Drenthe waren geheel, Holland, Groningen en Friesland waren gedeeltelijk in de magt des vijands gevallen. Van alle kanten door hen omsingeld, kon Friesland nergens eenige hulp of bijstand verkrijgen; eigene middelen ter verdediging bezat het niet. Alleen een klein aantal Friezen met den beroemden Generaal van Aijlva aan het hoofd boodden eenigen wederstand. De Schrijver verhaalt nu verder de bijzondere en weinig of niet bekende omstandigheden, voorvallen en gevechten destijds op verschillende plaatsen geschied. Het verhaal sluit met de overwinning der Friezen op de Suameerder heide, in welke zij hunne ouden roem en dapperheid hebben gehandhaafd. Daardoor werd het plan verijdeld tot inneming van het geheele Gewest, en daarna tot overmeestering der stad Groningen. Eenige nuttige aanteekeningen met aanwijzing der bronnen zijn achter het verhaal geplaatst.

De Heer Redacteur van den Almanak laat hierop volgen een door hem vervaardigde korte schets van het leven van den reeds gemelden Generaal Hans Willem Baron van Aylva, geboren op de state Brandstede of Aylva-State te Holwerd, wiens naam met luister in de Geschiedboeken des Vaderlands prijkt. Zijne Friesche Landgenooten noemden hem den *Ontzaggelijken Generaal*. Hij was ook Luitenant-Admiraal van Friesland en voerde bij den roemruchtigen togt van de Ruiter in het voorjaar van 1672 het Friesche smaldeel aan. Zijne nagedachtenis is tot op den huidigen dag in dankbare vereering gebleven, want in de bange jaren van 1672 en 1673 was de dappere, edelmoedige en onbaatzuchtige Krijgsheld, de behouder van Friesland. Zijn portret is bij deze levensschets gevoegd.

Een aantal geschiedkundige bijdragen maken dit Jaarboekje belangrijk voor den Lezer, welke hier niet in hunne bijzonderheden behoeven te worden opgenoemd. De Heer EEKHOFF gaf eene beschrijving en het afbeeldsel van eenen hoogst zeldzamen Gedenkpenning van Prinses Maria Louisa, geslagen ter vereeuwiging van de voor die Prinses zoo heugelijke gebeurtenis, dat, in de maand Junij 1754, de Prinses Gouvernante Anna, met hare Kinderen, Prins Willem, oud zes jaren, en Prinses Carolina, oud elf jaren, de vorstelijke Grootmoeder op haar lustslot Oranjewoud in Friesland, met een bezoek vereerde.

Door denzelfden Schrijver wordt melding gemaakt van Joannes Drusius, den jongen en George d'Arnaud, als uitstekende vernuften.

De Heer VAN DER MEER geeft een overzigt van het Geslacht der Haersmaas, de Heer WASSENBERGH eene beschrijving van het Klooster Thabor met vele merkwaardige bijzonderheden, waarbij eene afbeelding is gevoegd, en een vervolg op zijne verklaring der namen van eenige Steden, Grietenijen en Dorpen.

Met een: Iets over de benaming van Vrije Friezen van W. E. en in het Landfriesch een geestig stukje getiteld: *It Hoeshimmeljen* van den Heer J. G. VAN BLOM, sluiten de prozaïbijdragen van den Almanak.

Een aantal dichtstukken wisselen het proza-gedeelte af, waarvan wij de verdiensten niet zullen opsommen, noch de gebreken, die de Dichter daarin welligt vinden zal, vermelden, daar dit in een aanbevelend verslag niet te pas komt. — En waartoe ook al dat critiseren en recenseren van een Jaarboekje, dat ter liefde voor de Friesche Geschiedenis, voor de Letteren en Wetenschappen wordt daargesteld? Waartoe te ziften, ja dikwijls te zemelknoopen, over verschillende kleinigheden, die tot het goed geheel der zaak niets anders afdoen, dan hier en daar een vlek op het tafereel te werpen, schoon de gebreken niet van dat aanbelang zijn, dat men het daarom als misvormd moet afkeuren. En waarlijk, wiens lust zich daartoe uitstrekt om een boekje, waarin kundige mannen schrijven, dat door een ijverig voorstander van Letteren en Wetenschappen wordt zaamgesteld, dat naar vorm en inhoud goed, goedkoop en zonder eenige aanmatiging, de wereld intreed, over den hekel te halen, die man doet meer kwaad dan goed in de Letterkundige wereld, al bezat hij Salomons wijsheid.

Tjesck-Moars See-aengste van G. Jacobs is door A. KOOPMANS vertaald en geeft het oorspronkelijke, zoo getrouw mogelijk, weder. De Winter van 1620 in het Waterland, is eene zeer goede navolging van het Friesch, uit de Twigen uwt ien ålde Stamme, uwtjown troch Dr. Halbertsma. Nog twee stukjes treffen wij aan in de Landtaal: de Froasck door J. G. VAN BLOM en een Widze-Sang door B. WINDSMA, wijders goede dichterlijke voortbrengselen van W. DE JONG, JACOBSZ., W. SCHEPERS, J. H. HEIJMANS, Gz., H. VAN BERKUM, M. H. DE GRAAFF, A. v S., A. W., H A. VAN RINGH en S. L. BRUG.

Wij wenschen den Frieschen Volks-Almanak hiermede een goed debiet, den Redacteur moed en lust toe zijnen arbeid voort te zetten, maar vooral hopen wij van den goedwilligen vriend en voorstander der Friesche Letterkunde ook vriendelijke en goedwillige medewerking.

SNEEK, den 11 Februarij 1841. Getrouwd.
K. J. KROL, met
JACOBJE B. FEENSTRA.

*** Heden beviel door Gods goedheid van een' welgeschapen Zoon R. BRUGTS, geliefde Echtgenoot van
Dongjum, den 11 Februarij 1841. P. ADAMA Az., *Predikant.*

*** Heden is ons eene DOCHTER geboren.
Bolsward, EDUARD VOSS.
den 13 Februarij 1841. B. EMILLIA VOSS, geb. STOCKMANN.

*** Heden werd ons eene DOCHTER geboren.
Holwerd, J. J. HEEP.
den 17 Februarij 1841. W. K. SIPKES.

*** Heden verloste door Gods goedheid van een' welgeschapen ZOON, DIRKJE AGES, geliefde Echtgenoote van
Oosterzee, den 17 Februarij 1841. RINSE KOOPMANS.

*** Heden is bevallen van eenen ZOON TETJE COOPMANS, Echtgenoot van
Harlingen, den 18 Februarij 1841. J. F. VAN ENSCHUT.

*** Mijne geliefde Echtgenoot J. MIDDELVELD, beviel heden door Gods goedheid voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
Zwartsluis, den 19 Februarij 1841. A. H. VIERSEN.

*** Heden verloste van eene DOCHTER J. A. BRAKENHOFF, geliefde Huisvrouw van C. J. DEUTSCHER,
Leeuwarden, den 20 Februarij 1841. *Mr. Schoorsteenveger.*

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON ANNA SPANNENBURG, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 20 Februarij 1841. J. VAN HULST.

*** Heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER IJ. W. WIERING, geliefde Echtgenoote van
Uitersperverlaat, den 21 Februarij 1841. J. H. GORTER.

... CHERNAG ... LICHTENBREE, geliefde Echtgenoot van ...
Leeuwarden, den 21 Februarij 1841. J. W. ... BROMP.

*** Den 4 Februarij 1841 is te *Pisa*, in den ouderdom van bijna 29 jaren, overleden, de Wel Ed. zeer Gel. Heer F. P. G. VAN ENSCHUT, Med. Doct. te Utrecht, Echtgenoot van Vrouwe J. M. VAN CAMPEN.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving, tevens als eene bijzondere te beschouwen.

*** Mijne geliefde Echtgenoot JACOMINA WILHELMINA VAN ROSSUM, stierf heden zeer onverwacht, aan een zenuwtoeval, in den ouderdom van 52 jaren. Gedurende 20 jaren was zij mij eene getrouwe gezellin op den weg des levens. Drie Kinderen betreuren met mij, dit voor ons onherstelbaar verlies.
Ritzumazijl, den 12 Februarij 1841. F. DEKETH.
Eenige kennisgeving.
De uiterlijke teekenen van rouw zullen door mij alleen worden aangenomen.

*** Na eene ziekte van 15 dagen, overleed heden morgen, in den ouderdom van ruim 54 jaren, onze veelgeliefde Broeder en Behuwd-broeder SJOERD JOHANNES HOEKSTRA, nalatende eene eenige Dochter, die met ons, het verlies van haren zorgdragenden Vader, innig betreurt.
Jelsum, K. J. HOEKSTRA,
den 12 Februarij 1841. *Uit aller naam.*

OOSTERLITTENS, den 12 Februarij 1841. Het heeft God almagtig behaagd, ons, onze teederbeminde Dochter FRANCINA MARIA GEERTRUIDA, in den ouderdom van ruim 20 jaren, door den dood te ontrukken. Haar leven was een bijna gedurig lijden. Met christelijk geduld heeft zij hetzelve gedragen. En in christelijk geloof is zij ontslapen. Diep treuren wij en onze Kinderen over het aardsche gemis. Maar wij zwijgen Gode eerbiedig stil; zeker vertrouwende, dat haar einde vrede was.
M. T. LAURMAN.
E. LAURMAN, geb. DE BOER.

*** Tot onze bittere droefheid en die harer Ouders, Zuster en Broeder, overleed op heden aan de gevolgen der Roodvonk, onze hartelijk geliefde oudste, bij ons inwonende Nicht, Mejuffer GEERTRUIDA ACKER. Bij ieder die haar kende geacht en bemind om hare stille huisselijke deugden, braafheid en Godsvrucht, zal haar aandenken bij ons altijd in zegening blijven en alleen de Godsdienst in staat zijn ons haar verlies te doen dragen.
Leeuwarden, C. H. F. A. BATTAERD.
den 16 Februarij 1841. S. B. M. BATTAERD,
geb. Baronesse VAN ASBECK.

*** Heden middag omstreeks een uur, overleed tot mijne en mijner twee Kinderen bittere droefheid, mijn waarde Vrouw GEESKE HARMS STELLEMA, in den ouderdom van omtrent 42 jaren, na eene genoegelijke Echtverbindtenis van 11 jaren; eene sukkeling van 6 maanden maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven.
Dockum, den 17 Februarij 1841. J. H. VAN STRATEN.

*** Het behaagde den algoeden God, de 38jarige Huwelijksband te verbreken, door het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote DOETJE SAMUELS REIJZER; zij stierf in den afgeloopen nacht, na eene ongesteldheid van eenige dagen, in den ouderdom van ruim 69 jaren, diep bedroefd over dit voor mij zoo groot en onherstelbaar verlies, berust ik evenwel in den wil van den Albestuurder, die geeft en neemt; zijn naam zij geloofd in eeuwigheid.
Harlingen, den 17 Februarij 1841. JACOB LEVIE DE BEER.
Dienende deze tot eenige kennisgeving zoo binnen als buiten de stad.

*** Eene hevige zenuwziekte van slechts 40 uren, maakte een einde aan het leven van mijne Vrouw ANNA MARIA GLASIUS, in den ouderdom van 34 jaren. 6 Kinderen waren de vrucht onzer Echt, die bijkans 12 jaren bestond.
Dockum, den 18 Februarij 1841. H. R. DE RUITER,
Eenige kennisgeving. *Grutter.*

*** Na een lijden van 5 weken, ontsliep heden morgen omstreeks 8 ure, zeer zacht, mijn Echtgenoot GERRIT BERNARDUS KOSTER, in leven Huis en Rijtuigschilder en Ontvanger der Plaatselijke Belasting alhier, in den ouderdom van 71 jaren en ruim 10 maanden, bijna 48½ jaren mogt ik met hem vereenigd, lief en leed deelen. Ik, mijne kinderen en behuwd-kinderen, verliezen in hem eenen dierbaren, steeds werkzamen, zorgdragenden Echtgenoot en Vader. Zeer zwaar valt mij, bij de knellende gebreken mijns ouderdoms, dit verlies.
Zij, die den overledene gekend hebben, zullen al het smartelijke daarvan voor mij, beseffen, alleen het geloof aan de wijze beschikking Gods, en de hope op een zalig wederzien kan mijne en der mijnen droefheid lenigen.
Nieuwland, RICHTJE KLASES RINGNALDA.
den 18 Februarij 1841. Wed. G. B. KOSTER.

*** Heden avond 10½ ure werd aan mij en mijne vier Kinderen, na eene ongesteldheid van ruim zes weken en bijkomend smartelijk ongeval, door den dood ontnomen mijne hartelijk geliefde Echtgenoot IJMKJE J. DIJKSTRA, in den ouderdom van 39 jaren en bijna zes maanden, waarvan ik omtrent 19 jaren in eenen zeer genoegelijken Echt met haar mogt leven.
Met diepen weemoed des harten beween ik in de ontslapene eene brave Vrouw en mijne Kinderen eene teederzorgende Moeder. — Onze hoop is op Hem in wiens handen wij onzen dierbaren schat hebben aanbevolen.
Leeuwarden, den 20 Februarij 1841. A. VAN ZUIJLEN.

*** Tot onze innige droefheid, overleed heden in den ouderdom van bijna 14 jaren, onze oudste Zoon PETER IZäK.
Sexbierum, P. J. W. KNOLL Pz.
den 20 Februarij 1841. A. S. ANEMA.

*** Heden morgen ten drie ure overleed, tot onze bittere droefheid, onze geliefde Vader en Behuwdvader, GREEULT SIERKS HOBMA, voorheen Beurtschipper van Workum op Sneek, en laatst Distributeur van het Postkantoor alhier, in den ouderdom van 50 jaren en ruim 5 maanden.
Workum, *Uit aller naam,*
den 21 Februarij 1841. O. G. HOBMA.
Eenige kennisgeving.

De BOTER te Leeuwarden, den 19 Februarij 1841, *f* 37,00 à *f* 38,50.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 19 Februarij 1841: Puik Boter *f* 38,50.
De Rogge en Tarwe was dienzelfden dag *zonder handel.*

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, den 20 Februarij 1841.

NEDERLAND				Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.		49¾	50¼	11/16
Dito dito......	5 „	97½	¾	⅝
Uitgestelde dito		¾	13/16	49/64
Kansbilletten........	*f*	21¾	22¼	22
Amortis. Synd.	4½ pCt.	86½	87	
Dito dito	3½ „	70½	71	
Handel-Maats.	4½ „	159½	160	¾
O. I. Leening	5 „	94½	¾	⅝
Spoorw. Haarl.				
Spoorw. Rijn.	4½ „			
FRANKRIJK.				
Inschr. Gr. B.	3 pCt.			
ENGELAND.				
Inschr. Gr. B.	3 pCt.			
SPANJE.				
Ardoins........	5 pCt.	22	¼	5/16
Passive.... ...		6	¼	⅛
Deferred				

PORTUGAL.				Gebl.
Oblig. te Londen	3 pCt.			
NAPELS.				
Cert. *L. & B.*	5 pCt.	95¾	96¼	96
Cert. *F. & Co.*	5 pCt.			
RUSLAND.				
1798, 1816....	5 pCt.	104¾	¼	½
1828, 1829....	5 „			
1831, 1833....	5 „			
1840..........	4 „	87¾	½	[illegible]
Inschrijv. Assig	6 „			
Certifi. dito ...	6 „			
POLEN.				
Aand. à fl. 300		*f* 131¾	132¾	132¼
Aand. à fl. 500		*f* 141½	142½	142
OOSTENRIJK.				
Metaliek......	5 pCt.			
Weenb. *G. & Co*	5 „			
Dito	4 „			
BRAZ. Obl. L.	5 pCt.			

Ook heden was de handel in fondsen ter beurze weinig belangrijk; in het algemeen was evenwel de markt in binnenlandsche effecten, ten gevolge van enkele inkoopen tot geldbelegging, iets vaster dan gisteren.

Spaansche, williger van Antwerpen komende, hebben zich ook alhier iets in prijs verbeterd; in de andere vreemde fondsen ging, tot onveranderde koersen, weinig of niets om.

Napels, te Londen 101. 5 pCt. Philadelphia 94½ Dito 6 pCt. 95½. Fransche Uitgest. 6¾. Pruiss. Loten *f* 146. Griekenl. bl. à £ 200. 12. Coupons Ardoins 21¾, 7/8, ¾.

A

STAAT van de **Middelprijzen** der **GRANEN** en andere **Objecten**, welke in de eerste helft der maand Februarij 1841, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe,	Witte .. f	8 : 00 de Mudde.	Boter,	.... f	0 : 93 het Pond.
	Roode . -	0 : 00	Vleesch,	Koe .... -	0 : 33½
Rogge,	.... -	5 : 60		Kalfs... -	0 : 00
Gerst,	Vroege .. -	0 : 00		Schapen -	0 : 25½
	Late .... -	4 : 10	Varkens-vleesch,	Versch. -	0 : 41½
Boekweit,	.... -	4 : 90		Gerookt -	0 : 54
Haver,	.... -	2 : 90	Aardappelen,	Vroege.. -	0 : 00 de Mudde.
Witte Boonen,	... -	0 : 00		Late.... -	0 : 00
Erwten,	Witte.. -	0 : 00	Zaad,	Kool ..... -	9 : 75
	Groene . -	0 : 00		Raap..... -	0 : 00
	Graauwe -	0 : 00		Lijn...... -	9 : 75

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 16 Februarij 1841.
De Burgemeester, VAN BOELENS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE STAD LEEUWARDEN, roepen op alle die genen, welke genegen zijn, tegen den 15 April e. k., den POST van STADS TUINMAN te vervullen.

Behalven grondige kennis van de Houtteelt, en het Snoeijen van alle Houtgewas, wordt inzonderheid verlangd de noodige geschiktheid, om het bestuur te hebben over het Werkvolk.

De voordeelen aan dezen Post verbonden zijn, eene vaste jaarlijksche bezoldiging van *f* 300, en vrije Woning.

De gegadigden kunnen zich in persoon aanmelden, op het Stadshuis, iederen Dingsdag en Zaturdag, van 12 tot 2 ure.

Leeuwarden, den 18 Februarij 1841.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

AANBESTEDING.

De KERKVOOGDEN *der Hervormde Gemeente van Bolsward*, zullen op Zaturdag den 6 Maart 1841, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerkenraadskamer op de Campen aldaar, aan de minstaannemenden presenteren te besteden:

Het MAKEN en LEVEREN van 270 v. el NIEUW HOUTEN en LEIJEN DAK, benevens het aanbrengen van 34 el NIEUW HOUTEN en LOODEN GOOT, aan het Gebouw der St. Martini Kerk aldaar.

Waarvan het Bestek ter lezing ligt bij *Dirk G. de Jong*, Mr. Timmerman te Bolsward, die ook de noodige aanwijzingen zal doen.

TOREN TE WOLVEGA.

De KERKVOOGDEN *der Hervormde Gemeente te Wolvega*, zijn voornemens bij inschrijving en opbod, aan den minstaannemenden te besteden:

Het AFBREKEN van den OUDEN TOREN bij de Kerk dier Gemeente staande, tot op het Muurwerk, en het MAKEN van eene NIEUWE SPITS en zoo voorts op hetzelve, volgens de daarvan aanwezige plans, met bijlevering der benoodigde Materialen.

En zulks op Vrijdag den vijfden Maart 1841, des middags ten twaalf ure, ten huize van *W. Sekema*, Kasteleinsche te Wolvega, alwaar het Bestek, de Voorwaarden en Teekeningen zijn te vinden; zoomede Bestekken te Leeuwarden, bij *van der Wal*, in de Posthoorn en te Zwolle, in het Logement bij *Scheuer*; — zullende op den dag vóór de besteding aanwijzing in loco worden gedaan.

Ten dienste van de *Stads Algemeene Armvoogdij te Sneek*, worden gevraagd: 1°. Een KLERK, met het Administrative eenigermate bekend, en eene goede hand schrijvende, op een jaarlijksch Tractement van *f* 400. — 2°. Voor het *Algemeen Armhuis* terzelfder Stede, een VADER en eene MOEDER, Echtelieden, van middelbare jaren, zonder Kinderen, op een jaarlijksch Tractement van *f* 200, benevens vrije Woning, vrije Kost, vrij Brandstof, Licht, Bewasschen en eenige Emolumenten. Men vervoege zich *in persoon*, voorzien van bewijzen van goed zedelijk gedrag en geschiktheid, *vóór* den 15 *Maart* eerstkomende, bij den President Armvoogd den Heer J. TEN CATE VAN GONGGRIJP, te Sneek. De in dienstreding zal plaats hebben op den 1 Mei 1841.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 24 Februarij 1841, bij de beschrijving en den 3 Maart daaraanvolgende, bij de eindelijke toewijzing, des avonds 6 ure, in het Logement van *Douwe C. Steenstra*, de vier laatste perceelen met geregtelijke toestemming, in het openbaar veilen:

1. Eene uitmuntende HEEREN HUIZINGE, voorzien van Pak- en Graanzolders, met het daar naast zijnde PAKHUIS, met onderscheidene Zolders, voorts BLEEK, TUIN en verdere ANNEXEN, zoodanig is staande op de Noorderhaven te Harlingen, in wijk A, nos. 34 en 35, thans bij Mejufvrouw de Weduwe *Bouwe Rodenhuis* als Huurdersche in gebruik; en zulks in 2 perceelen. Kunnende ⅔ van den koopschat tegen interest onder het verkochte blijven.
2. Eene WONING met ERF, staande aan Stads Vesten bij den Noordermuur aldaar, in wijk A, no. 237, bij *M. v. d. Mei* en *L. Wermer* als Huurders bewoond.
3. Eene HUIZINGE, ZOMERHUIS en TUIN, met ERF, staande aan Stads Vesten bij Rapenburg aldaar, in wijk G, no. 268, en eene WONING daar naast, wijk G, no. 269, bij *Rimke L. Rimkema* in huring gebruikt.
4. Een HUIS met ERF en ANNEXEN, staande in de Weeshuisstraat aldaar, in wijk H, no. 225, bij de Weduwe *Jan Hendriks de Boer* bewoond.
5. Een HUIS met ERF en ANNEXEN, staande in de Zeepziedersstraat aldaar, in wijk A, 128, bij *Johannes IJmkes Kamminga* in huur.

Alle de perceelen op den 12 Mei 1841 vrij te aanvaarden.

Het eerste perceel te bezigtigen des daags voor en op de zitdagen respectivelijk.

De Notaris J. G. VAN BLOM, te Dragten, zal, op Donderdag den 25 Februarij 1841, des namiddags te 4 uren, in de Herberg te Oudega, bij den finalen palmslag, presenteren te verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUUR cum annexis, gekwoteerd met no. 98, staande en gelegen te Oudega, in de Grietenij Smallingerland, met de onderhoorige HOOILANDEN, bij *Zietze Hendriks Westra* in huur, en op Petri en Mei dezes jaars vrij te aanvaarden; waarop, in perceelen, geboden is *f* 5987.

Belangrijke Verkooping.

De Notaris C. W. SEMLER, te Grouw, zal, mede ten verzoeke van den Heer Mr. J. VAN DER VEEN, Advocaat en Secretaris aldaar, ingevolge regterlijke autorisatie, op Zaturdagen den 27 Februarij 1841, ten huize van *J. J. Corter*, te Grouw, provisioneel, en den 13 Maart deszelfden jaars, ten huize van *R. R. Reitsma*, op Irnsumerzijl onder Friens, finaal, telkens des namiddags om 3 uren, publiek bij strijk en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene heerlijke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, HIEMINGE, HOVINGE en WATERMOLEN CUM ANNEXIS, staande en gelegen aan den Rijdweg onder Grouw, bij *Anne Gerbens Ringnalda* en *Vrouw* in gebruik; groot naar naam en faam 25 bunder 82 roede 4 el, alle Greidlanden meerendeels van de 1ste klasse, zeer gerijfelijk nabij de Huizinge aan weers kanten van den Rijdweg gelegen, vrij van Reed en Drift; zulks in 10 perceelen met regt van zamenvoeging; — het 1ste perceel 12 Mei aanstaande en de overige perceelen *dadelijk na de finale toewijzing vrij van huur* te aanvaarden.

ISAäC TELTING, Notaris te Franeker, zal, op Maandagen den 1 Maart 1841 bij de voorloopige toewijzing, en den 15 dier maand, bij de eindelijke toewijzing, telkens des avonds om 6 uren, ten huize van *P. IJ. de Vries*, in het Posthuis te Franeker, in het openbaar presenteren te verkoopen:

Eene zeer ruime dubbele HEEREN HUIZING, met WAGENHUIS en TUIN, staande aan de Voorstraat te Franeker, bij den Heer *T. W. J. Juijnboll* als eigenaar gebruikt; den 12 Mei 1841 vrij te aanvaarden.

Zeer belangrijke Verkooping.

De Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. B. ALBARDA, Advocaat te Leeuwarden, als gelastigde van deszelfs principalen, voor een gedeelte, ten gevolge bekomene autorisatie, op Dingsdag en Woensdag den 2 en 3 Maart 1841, telkens des namiddags om 1 uur, in het Heeren Logement, bij *Barlage*, te Heerenveen, publiek, bij eindelijke toewijzing, presenteren te verkoopen:

Alle de VASTIGHEDEN, in eigendom behoorende aan Mejufvrouw de Weduwe en Erven van wijlen den Heer *W. B. Kool van Heerens*, in leven Notaris en Secretaris te Heerenveen, op den 9 en 10 dezer maand in veiling gebragt, en wel op den eersten dag, doorloopend nommer 1 tot en met 64, — en op den tweeden dag van nommer 69 tot en met 131.

Alles in het breede bij Verkoopboekjes omschreven, die, met de noodige inlichtingen, zijn te bekomen bij gemelden Notaris.

De Notaris F. IJ. DE BOER, te Makkum, zal, op Zaturdagen den 27 Februarij 1841, en den 6 Maart daaraanvolgende, telkens des namiddags ten 2 ure, in de Herberg de Gouden Leeuw te Arum, veilen en ter verkoop aanbieden:

Eene HUIZINGE met STEDE en GROND c. a., benevens eene BERGPLAATS, staande en gelegen op het gedeelte van het dorp Arum, zeer geschikt ter uitoefening van Winkel Affaire, ten Kadaster bekend in sectie B, no. 859, thans door *Meile Jacobs Hiemstra* wordende bewoond; den 12 Mei 1842 vrij te aanvaarden.

VERKOOPING VAN VASTIGHEDEN, onder Oudega en Abbega.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op autorisatie der Arrondissements Regtbank te Sneek, op Woensdag den 3 Maart 1841, des namiddags ten twee ure, ten huize van de Weduwe *Auke Klases Zijlstra*, Kasteleinsche bij de Nieuwezijl onder Oosthem, bij finale toewijzing, publiek bij verhooggelden, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. Eene welgelegene en vruchtbare ZATHE en LANDEN, *de Band* genaamd, met het oostelijk gedeelte der daarop staande HUIZING en halve SCHUUR, geteekend no. 8, staande en gelegen onder den dorpe Oudega, groot ter naam en faam ruim 18 bunder, alle Greidlanden, over het geheel belast met 6 Floreenen en 8 Stuivers Dijkschatting, en in het middel der Grondbelasting aangeslagen, naar een belastbaar inkomen van *f* 395,15, bij *Johannes Hessels Baarda*, als mede-eigenaar in gebruik; waarop in 10 perceelen geboden is de som van *f* 10,348,50.
2. Eene dito ZATHE en LANDEN, met HUIZING en SCHUUR, geteekend no. 16, staande en gelegen onder Abbega, groot ter naam en faam 11 bunder en bijna 21 roede, allen uitnemend vruchtbare Greidlanden van de 1ste kwaliteit; over het geheel belast met 6 Floreenen en 14 Stuivers Dijkschatting Binnendijker Lasten, en in het middel der Grondbelasting aangeslagen, naar een belastbaar inkomen van *f* 488,72, bij *Sijmen Hessels Baarda* als mede-eigenaar in gebruik; waarop in 5 perceelen geboden is *f* 11,382,25.

Alles breeder bij Billetten en Verkoop-Boekjes te gespecificeerd.

De Landen St. Petri en de Gebouwen den 12 Mei 1841 voor de koopers te aanvaarden.

BOELGOED.

SIMON S. WIJMA, Candidaat Notaris, wonende te Harlingen, in hoedanigheid van Curator in het Faillissement van COENRAAD DIRKS BOTERWEG, Koopman en Winkelier aldaar, zal, ten overstaan van den Deurwaarder J. DAMEN, op Maandag den 8 Maart e. k., en zoo noodig volgende dagen, telkens des voormiddags ten 10 en des namiddags ten 3 uren, ten huize van *D. Minnema*, Logementhouder te Harlingen, tegen contante betaling, presenteren te verkoopen:

Eene aanzienlijke partij GALANTERIEWAREN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER, BLIK en TINGOED, SNUISTERIJEN; voorts MANS- en VROUWEN KLEEREN en MEUBELEN, als: Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Kabinetten, enz., en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Nadere oproeping van Schuldeischers.

De Schuldeischers in den gefailleerden Boedel van COENRAAD DIRKS BOTERWEG, Koopman en Winkelier te Harlingen, worden door deze nader opgeroepen, om de *tweede* en laatste bijeenkomst van Schuldeischers in die failliete massa bij te wonen, op Woensdag den 17 Maart e. k., des voormiddags te elf uren, ter Vergaderzaal van de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, staande op de Wisjesdwinger aldaar, ten einde alsdan de deugdelijkheid hunner schuldvorderingen ter verificatie aan te bieden.

De Curator in voornoemd Faillissement,
S. S. WIJMA.

Ingevolge art. 1082, Burgerlijk Wetboek, worden de Schuldeischers van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van HENDRIK MEIJER en SARA NOTTING, in leven Echtelieden te *Bolsward*, benevens die van JOHANNES EIJSMA, als laatst in huwelijk gehad hebbende voornoemde SARA NOTTING, verzocht, voor zooverre zulks nog niet is geschied, om vóór of uiterlijk op den 5 Maart 1841, hunne vorderingen op te geven ten Kantore van den Notaris N. MEIJER, te *Bolsward*; terwijl al de Crediteuren worden opgeroepen, om van den 5 tot den 12 Maart 1841, ten bovengemelden Kantore de Rekening, welke door de beneficiaire Erfgenamen gedaan zal worden, na te zien; zullende ingeval er geen verzet plaats heeft, daarna dagelijks ten Kantore van gemelden Notaris gevaceerd worden tot de uitbetaling der Schuldvorderingen, voor zooverre het bedrag der Nalatenschappen toereikende zal zijn.

De Schuldeischers van JAN SJOERDS MEIER, in leven Timmerman, laatst onder Aalzum, en zijne eerste Huisvrouw JANKE PLUILAAR, worden verzocht vóór den 1 Maart 1841, ten Kantore van den Notaris Mr. A. van SLOOTEN, te Dokkum, bij geschrift, vrachtvrij, opgaaf te doen, van het bedrag hunner schuldvorderingen.

Men vraagt te Huur eenen TUIN met ZOMERHUIS, op Mei aanstaande, in de nabijheid dezer stad, of eene TUINKAMER met het gebruik van den TUIN. Adres letter G, no. 43 te Leeuwarden.

LEES HIER.

In eene der voornaamste Steden van Vriesland wordt ter overneming aangeboden: Eene welbeklante AFFAIRE in KOFFIJ, THEE, TABAK, KRUIDENIERSWAREN, enz., hebbende den besten en neringrijksten stand van de gansche Stad. Hierop reflecterende, adressere men zich per *franco* brieven, onder letter M, bij den Boekhandelaar H. C. SCHETSBERG, te Leeuwarden.

HENGSTEBIER.

Het HENGSTEBIER zal door den Hengstenhouder R. D. VAN DER ZEE, te Sint Anna Parochie, worden gehouden op Dingsdag den 2 Maart 1841, namiddags ten twee ure, in de Herberg van *J. C. Wassenaar* aldaar; worden de belanghebbenden verzocht alsdan de Dekgelden te betalen.

B. ARONS DRIELSMA,

Negotiant in Effecten enz., in de Kleine Kerkstraat te Leeuwarden, belast zich met het bezorgen van *NIEUWE STELLEN COUPONS*, bij de Obligatien 3½ en 4½ pCts. AMORTISATIE SYNDICAAT.

SALOMON ISAAC JACOBS te Blokzijl, maakt aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij zijn' handel in VERFWAREN en VERNISSEN, dien in VENSTERGLAS gevoegd heeft, in welke Affaire hij zich ten zeerste aanbeveelt, in een ieders gunst en ondergenaamde, welke hij zich door eene prompte en solide behandeling zal trachten waardig te maken.

Bij den Vleeschhouwer H. J. HOFMEESTER, bij de Vischmarkt te Leeuwarden, zijn dagelijks verkrijgbaar: RUNDER-HAZEN, tot 30 Cents het ½ Nederl. Pond, VERSCHE KOE-TONGEN, 65 Cents het stuk, en GEROOKTE DITO, tot één Gulden.

Een ieder wordt gewaarschuwd, om aan niemand iets te Leenen of te Borgen, op naam van de Ondergeteekenden, dewijl hoegenaamd daarvan geene betaling zal geschieden.

Sneek, den 17 Februarij 1841.
T. L. SPANNENBURG.
S. O. T. SPANNENBURG.

Heden zijn op nieuw in het Landswelvaren bij IJ. KINGMA alhier gearriveerd eene partij SAKSISCHE KANARIEVOGELS, zingende zoowel bij den avond als bij den dag.

Leeuwarden, den 22 Februarij 1841.

Men vraagt tegen Mei e. k. op een der dorpen van Friesland, ter verzorging van twee jonge Kinderen, eene BONNE van de Protestantsche Godsdienst, tusschen de 30 en 40 jaren oud, goede getuigenissen voorzien, en liefst als zoodanig reeds werkzaam geweest. Adres met vrachtvrije brieven, onder letter O, bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te *Leeuwarden*.

LEES HIER.

Een HOUTZAAGMOLENAARSMIDDELKNECHT, zijn werk grondig verstaande, kan op den 12 Mei e. k. eene dienst bekomen bij J. A. TROMP, te Woudsend. *Brieven franco.*

Een VERWERS- en GLAZENMAKERSKNECHT kan dadelijk werk bekomen bij ZWANENBURG, te Balk. *Brieven franco.*

Een VERWERSKNECHT, vast werk begeerende, vervoege zich spoedig in persoon bij G. BIJVOETS, te Blaauwhuis.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.